

Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка

Природничо-географічний факультет

Кафедра загальної та регіональної географії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан природничо-географічного
факультету
Л.П. Міронець
вересня 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Регіональна економічна і соціальна географія

галузь знань: 01 Освіта

спеціальність: 014 Середня освіта (Географія)

освітньо-професійна програма: Середня освіта (Географія)

мова навчання: українська

Погоджено науково-методичною комісією
природничо-географічного факультету
«31» _____ серпня 2021 р.
Голова _____
(Міронець Л.П., к.пед.н., доцент)

Розробник: Сюткін Сергій Іванович – кандидат географічних наук, доцент кафедри загальної та регіональної географії

Робоча програма розглянута на засіданні кафедри загальної та регіональної географії
Протокол № 1 від «30» серпня 2021 року.

Завідувач кафедри

Корнус О.Г., канд. геогр. наук, доцент

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'O.G. Kornus', is written over a horizontal line.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 13	бакалавр	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
4-й		4-й	
Семестр:			
7-8-й		7-8-й	
Лекції			
7 семестр – 44 год.		10 год.	
8 семестр – 50 год.		10 год.	
Практичні, семінарські			
7 семестр – 42 год.		12 год.	
8 семестр – 48 год.		12 год.	
Лабораторні			
-		-	
Самостійна робота			
7 семестр – 90 год.		156 год.	
8 семестр – 108 год.		186 год.	
Консультації:			
7 семестр – 4 год.	2 год.		
8 семестр – 4 год.	2 год.		
Вид контролю:			
залік (7 семестр), залік (8 семестр)			
Загальна кількість годин – 390 7 семестр – 180 год. 8 семестр – 210 год.			

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

обґрунтування шляхів удосконалення територіальної (просторової) організації суспільства, особливостей формування територіально-виробничих комплексів у конкретних природних і соціально-економічних умовах, а також пошук основних напрямів вирівнювання соціальних відмінностей у регіонах світу. Не менш важливим є світоглядне та загальноосвітнє значення регіональної економічної і соціальної географії. Як навчальна дисципліна вона дає уявлення про характер взаємодії природи і суспільства, про форми і тенденції розвитку територіальної організації суспільства у значних територіальних масивах країн – так званих регіонах. Важливими предметами дослідження також є географічні проблеми просторової організації регіональної економіки, сукупність проблем соціального розвитку в їх територіальному вираженні, територіальна організація соціального життя, просторові суспільні системи тощо.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні оволодіти наступними **програмними компетентностями**:

Здатність навчатися протягом усього життя в контексті неперервної фахової підготовки і соціального життя, вдосконалювати й розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень з високим рівнем самостійності (**ЗК-1**).

Здатність критично осмислювати основні світоглядні теорії і принципи у навчанні та професійній діяльності (**ЗК-2**).

Здатність здійснювати аналіз, синтез, оцінювання ситуації та/або завдання з метою виявлення шляхів для розв'язування та випрацювання рішення (**ЗК-5**).

Здатність використовувати фундаментальні основи різних парадигм природничої та суспільної географії, знання основних географічних теорій та законів, історії розвитку географічних досліджень та ідей для з'ясування географічних особливостей природи Землі, розміщення населення і господарства (**ФК-1**).

Здатність формулювати, аналізувати та синтезувати рішення наукових проблем на абстрактному рівні шляхом декомпозиції їх на складові із застосування географічних знань, постійно оновлювати та накопичувати власні знання з природничої та суспільної географії (ФК-2).

Здатність встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між фізико-географічними, економічними і соціальними параметрами розвитку територій (ФК-5).

Здатність сприймати новоздобуті знання з природничої та суспільної географії й інтегрувати їх із уже наявними. Здатність зорієнтуватися на рівні спеціаліста в певній вузькій області географії, яка лежить поза межами вибраної спеціалізації (ФК-8).

2. Передумови для вивчення дисципліни

Перед вивченням навчальної дисципліни студенти мають оволодіти знаннями з основ технологій виробництва, основ теорії суспільної географії, географії населення, географії світового господарства. Вивчення дисципліни передбачає дотримання положень Кодексу академічної доброчесності СумДПУ імені А.С.Макаренка.

3. Результати навчання за дисципліною

	Програмні результати навчання	Очікувані результати навчання
ПРН 7.	Показувати знання та розуміння техніко-економічних особливостей основних галузей промисловості та їх основних технологічних схем виробничих процесів. Визначати вплив промислових підприємств на стан навколишнього середовища та розробляти шляхи оптимізації технологічних процесів з точки зору економічної оцінки виробництва продукції, використання сучасних прогресивних технологічних розробок, техніко-економічної й екологічної ефективності промислових технологій.	Аналізувати об'єктивні чинники відокремлення різних видів трудової діяльності та спеціалізації окремих виробничих одиниць. Оцінювати результати дії агломераційного ефекту розміщення підприємстві різних галузей господарства. Аналізувати екологічні наслідки застосування різних технологій виробництва. Розраховувати і порівнювати валовий національний продукт, валовий внутрішній продукт, національний дохід країн світу.
ПРН 10.	Показувати знання та розуміння різноманітних способів і засобів створення картографічного зображення. Планувати, проектувати і укладати тематичні карти. Демонструвати основні графічні прийоми при викреслюванні картографічних творів. Застосовувати різноманітні методи і способи аналізу інформації за картами, картографічними творами у виробничій діяльності. Аналізувати й порівнювати зміст різноманітних картографічних творів.	Знати особливості застосування конкретних методів наукового дослідження в економічній і соціальній географії. Розуміти роль картометричних і картдемонстраційних методів для регіональних зіставлень і пошуку територіальних закономірностей. Проводити групування об'єктів вивчення, створювати різноманітні класифікації і типології. Аналізувати наслідки розвитку процесу географічного поділу праці. Оцінювати вплив географічного положення виробничого об'єкту на ефективність його функціонування.

ПРН 12.	Називати значення категорії «господарство» та співвідношення його з поняттям «економіка». Виділяти періоди розвитку світового господарства, відтворювати хронологію провідних подій кожного етапу, називати провідні риси сучасного етапу розвитку світового господарства. Аналізувати вплив НТР на галузеву і територіальну структуру світового господарства.	Розуміти головні закономірності раціональної територіальної організації суспільства. Аналізувати особливості прояву міжнародної економічної інтеграції (галузевої і регіональної). Знати об'єктивні фактори розміщення виробництва та відповідні їм форми організації виробництва. Оцінювати специфічний вплив різних чинників на розміщення конкретних видів господарської діяльності. Зіставляти форми зосередження промислового виробництва.
ПРН 18.	Демонструвати знання та розуміння дефініції провідних термінів та понять суспільної географії, факторів розміщення виробництва та складових геодемографічної ситуації. Пояснювати закономірності раціональної територіальної організації суспільства. Застосовувати основні положення теорії сталого розвитку. Встановлювати концептуальні відмінності понять «район» і «регіон». Аналізувати наслідки розвитку процесу географічного поділу праці.	Знати дефініції провідних термінів і понять економічної і соціальної географії. Обґрунтовувати напрямки структурних зрушень в національних економіках країн різних соціально-економічних типів внаслідок впливу НТР Зіставляти переваги і недоліки територіального і галузевого принципів управління господарськими комплексами різних ієрархічних рівнів. Обґрунтовувати вибір шляхів удосконалення територіальної організації суспільства.
ПРН 24.	Визначати знання системи та сутності основних понять та термінів регіонального розвитку. Встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між географічними, економічними і соціальними параметрами розвитку територій у різномасштабних просторових та/або часових рамках.	Складати комплексні країнознавчі характеристики згідно типових планів. Аналізувати типи розселення населення, знати класифікації і типології міських і сільських поселень, найважливіші міські агломерації та мегаполіси світу. Проводити економічне районування для полегшення вивчення територіальної структури господарства.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90-100	Глибоко і міцно засвоїв програмний матеріал з регіональної економічної і соціальної географії; вичерпно, послідовно, грамотно і логічно його викладає. Прогнозує і передбачає подальший хід явища, описує можливі наслідки, результати, що впливають з наявних даних. На основі проблемної ситуації виділяє проблему, конструює гіпотези і перевіряє їх. При цьому студент не має утруднень при відповідях на видозмінені завдання, вільно справляється із класифікаціями, типологіями та іншими видами застосування знань, показує знайомство з монографічною літературою, правильно обґрунтовує прийняті рішення, володіє різнобічними навичками і прийомами виконання практичних робіт, володіє в повному обсязі специфічним поняттєво-термінологічним апаратом навчальної дисципліни.
82-89	Твердо знає програмний матеріал, грамотно й по суті викладає його; не допускає суттєвих неточностей у відповідях на питання, правильно застосовує теоретичні положення при вирішенні практичних питань і задач, впевнено володіє необхідними навичками і прийомами їх виконання, коректно встановлює причинно-наслідкові зв'язки.
74-81	Знає програмний матеріал, грамотно й по суті викладає його, але допускає деякі неточності під час відповіді; правильно застосовує теоретичні положення при вирішенні практичних питань і задач, володіє необхідними навичками і прийомами їх виконання. Самостійно відтворює знання з елементами перетворення. Застосовує їх у видозміненій, але близькій до типової ситуації, однак потребує допомоги викладача. Дає свою власну інтерпретацію матеріалу (пояснення, короткий виклад). Уміє встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, здійснює перенесення дій.
64-73	Має знання лише основного матеріалу, але не засвоїв його окремих деталей, допускає неточності, недостатньо правильні формулювання, порушення послідовності у викладі програмного матеріалу і відчуває утруднення при виконанні практичних робіт і розв'язанні задач.
60-63	Самостійно відтворює інформацію та застосовує її у типовій ситуації, але при цьому виявляє невпевненість у своїх діях. На основі фактів робить висновки, але за допомогою викладача, намагається зробити звіт про виконані дії.
35-59	Не знає більшої частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки; не володіє у достатньому обсязі поняттєво-термінологічним апаратом економічної та соціальної географії; невпевнено, із помилками виконує практичні завдання; не вміє наводити приклади із життя та встановлювати причинно-наслідкові зв'язки; відтворює інформацію лише на основі зовнішньої підказки.
1-34	Має лише загальне уявлення про навчальну дисципліну, знання програмного матеріалу носить фрагментарний характер, відповіді на запитання дає «так» чи «ні».

**Розподіл балів, які отримують студенти
залік у 7 семестрі**

Поточний контроль																	Разом	Сума	
РОЗДІЛ 1											РОЗДІЛ 2								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	T17	60	100	
3	3	3	3	3	3	3	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4			40
Контроль самостійної роботи																			
3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	2	2	2			

залік у 8 семестрі

Поточний контроль			Разом	Сума
РОЗДІЛ 3	РОЗДІЛ 4	РОЗДІЛ 5		
T18-T21	T22-T27	T28-T31	60	100
20	20	20		
Контроль самостійної роботи			40	
15	15	10		

Згідно Положення «Про порядок визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С.Макаренка» від 27.04.2020 р., можливе зарахування результатів навчання з окремої теми/тем, розділу, індивідуального завдання (контрольної роботи) чи дисципліни в цілому, здобутих за цими видами освіти. Обсяг зарахування в годинах/кредитах ECTS визначається згідно переліку компетентностей і результатів навчання, передбачених даною робочою програмою. Зарахування результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється у відповідності до пунктів 3.6-3.9 названого Положення.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Поточний та підсумковий контроль проводяться відповідно до вимог Положення «Про порядок оцінювання знань студентів у Європейській кредитно-трансферній системі (ЄКТС) організації освітнього процесу», затвердженого Вченою Радою СумДПУ імені А.С.Макаренка (протокол №7 від 23.02.2015).

Засобами та формами оцінювання є: усне та письмове опитування, тестування, індивідуальна доповідь, індивідуальне навчально-дослідне завдання, участь у дискусіях, залік. Оцінювання знань та навичок студентів враховує всі види занять, які передбачені програмою навчальної дисципліни. Загальна оцінка з дисципліни складається з поточних

оцінок, які студент отримує під час практичних занять, виконання завдань самостійної роботи, контрольних робіт тощо.

6. Програма навчальної дисципліни

6.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

7-й семестр

Розділ 1. Країни Європи.

Тема 1. Регіональний огляд країн Європи.

Тема 2. Групова характеристика країн Західної Європи.

Тема 3. Комплексна характеристика господарства ФРН.

Тема 4. Комплексна характеристика господарства Франції.

Тема 5. Комплексна характеристика господарства Великобританії.

Тема 6. Комплексна характеристика господарства Італії.

Тема 7. Групова характеристика країн Центральної і Південно-Східної Європи.

Тема 8. Комплексна характеристика господарства Польщі.

Тема 9. Комплексна характеристика господарства Румунії.

Тема 10. Галузева і територіальна структура господарства країн Балтії.

Тема 11. Галузева і територіальна структура господарства Росії.

Розділ 2. Країни Азії.

Тема 12. Регіональний огляд Азії.

Тема 13. Комплексна характеристика господарства Японії.

Тема 14. Галузева і територіальна структура господарства КНР.

Тема 15. Комплексна характеристика господарства Індії.

Тема 16. Комплексна характеристика господарства Ізраїлю.

Тема 17. Комплексна характеристика господарства Туреччини.

8-й семестр

Розділ 3. Країни Африки.

Тема 18. Африка – як найбільш бідніший регіон світу.

Тема 19. Шляхи подолання колоніальної структури господарства.

Тема 20. Порівняльна характеристика господарства Єгипту й Алжиру.

Тема 21. Комплексна характеристика господарства ПАР.

Розділ 4. Країни Америки.

Тема 22. Регіональний огляд країн Америки.

Тема 23. Комплексна характеристика господарства Канади.

Тема 24. Галузева і територіальна структура господарства США.

Тема 25. Комплексна характеристика господарства Куби.

Тема 26. Комплексна характеристика господарства Бразилії.

Тема 27. Комплексна характеристика господарства Аргентини.

Розділ 5. Країни Австралії та Океанії.

Тема 28. Загальний огляд і субрегіональний поділ Австралії та Океанії.

Тема 29. Австралійський Союз.

Тема 30. Комплексна країнознавча характеристика Нової Зеландії.

Тема 31. Групові характеристики країн Меланезії, Мікронезії, Полінезії.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових розділів і тем	Кількість годин						Кількість годин					
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		лекції	практичні	лабораторні	консультація	самост. роб.		лекції	практичні	лабораторні	консультація	самост. роб.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
РОЗДІЛ 1. Країни Європи												
Тема 1. Регіональний огляд країн Європи	10	2	2		2	4	10	2				8
Тема 2. Групова характеристика країн Західної Європи	11	2	4			5	10	2				8
Тема 3. Комплексна характеристика господарства ФРН	10	4	2			4	10		2			8
Тема 4. Комплексна характеристика господарства Франції	10	4	2			4	10		1			9
Тема 5. Комплексна характеристика господарства Великобританії	10	4	2			4	10		1			9
Тема 6. Комплексна характеристика господарства Італії	10	4	2			4	9					9
Тема 7. Групова характеристика країн Центральної і Південно-Східної Європи	10	2	4			4	10	2				8
Тема 8. Комплексна характеристика господарства Польщі	8	2	2			4	10		2			8
Тема 9. Комплексна характеристика господарства Румунії	8	2	2			4	9					9
Тема 10. Галузева і територіальна структура господарства країн Балтії	10	2	4			4	9					9
Тема 11. Галузева і територіальна структура господарства Росії	10	2	4			4	10				1	9
Разом за розділом 1	107	30	30		2	45	107	6	6		1	94
РОЗДІЛ 2. Країни Азії												
Тема 12. Регіональний огляд Азії	15	4	2		2	7	13	2			1	10
Тема 13. Комплексна характеристика господарства Японії	12	2	2			8	12		2			10
Тема 14. Галузева і територіальна структура господарства КНР	12	2	2			8	12	2				10
Тема 15. Комплексна характеристика господарства Індії	12	2	2			8	12		2			10

Тема 16. Комплексна характеристика господарства Ізраїлю	11	2	2			7	12					12
Тема 17. Комплексна характеристика господарства Туреччини	11	2	2			7	12		2			10
Разом за розділом 2	73	14	12		2	45	73	4	6		1	62
Разом за 7 семестр	180	44	42		4	90	180	10	12		2	156
РОЗДІЛ 3. Країни Африки												
Тема 18. Африка – як найбільш бідніший регіон світу	16	4	2		2	8	14	2				12
Тема 19. Шляхи подолання колоніальної структури господарства	14	2	4			8	15		2		1	12
Тема 20. Порівняльна характеристика господарства Єгипту й Алжиру	16	4	4			8	14		2			12
Тема 21. Комплексна характеристика господарства ПАР	11	2	2			7	14	2				12
Разом за розділом 3	57	12	12		2	31	57	4	4		1	48
РОЗДІЛ 4. Країни Америки												
Тема 22. Регіональний огляд країн Америки	14	2	2		2	8	14				1	13
Тема 23. Комплексна характеристика господарства Канади	16	4	4			8	16	2				14
Тема 24. Галузева і територіальна структура господарства США	17	4	4			9	18	2	2			14
Тема 25. Комплексна характеристика господарства Куби	16	4	4			8	15		2			13
Тема 26. Комплексна характеристика господарства Бразилії	16	4	4			8	15		1			14
Тема 27. Комплексна характеристика господарства Аргентини	14	4	2			8	15		1			14
Разом за розділом 4	93	22	20		2	49	93	4	6		1	82
РОЗДІЛ 5. Країни Австралії та Океанії												
Тема 28. Загальний огляд і субрегіональний поділ Австралії та Океанії	15	4	4			7	15	2				13
Тема 29. Австралійський Союз	15	4	4			7	15		1			14
Тема 30. Комплексна країнознавча характеристика Нової Зеландії	13	4	2			7	15					15
Тема 31. Групова характеристика країн Меланезії, Мікронезії, Полінезії	17	4	6			7	15		1			14
Разом за розділом 5	60	16	16		-	28	60	2	2		-	56
Разом за 8 семестр	210	50	48		4	108	210	10	12		2	186
Усього годин	390	94	90		8	198	390	20	24		4	342

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Політична карта Європи	2	1
2.	Регіональний поділ Європи	2	1
3.	Групова характеристика країн Західної Європи	4	
4.	Порівняння потужності господарських комплексів європейських країн	2	
5.	Територіальна структура господарства ФРН	2	2
6.	Територіальна структура господарства Франції	2	1
7.	Територіальна структура господарства Великобританії	2	1
8.	Територіальна структура господарства Італії	2	
9.	Групова характеристика країн Центральної та Південно-Східної Європи	4	
10.	Територіальна структура господарства Польщі	2	
11.	Територіальна структура господарства Румунії	2	
12.	Порівняльна характеристика національних економік країн Балтії	2	
13.	Територіальна структура господарства Росії	2	2
14.	Політична карта Азії	2	
15.	Територіальна структура господарства Японії	2	2
16.	Територіальна структура господарства КНР	2	2
17.	Сільськогосподарський профіль Індії	2	
18.	Територіальна структура господарства Індії	2	
19.	Територіальна структура господарства Туреччини	2	
	Всього у 7 семестрі	42	12
20.	Політична карта Африки	2	1
21.	Особливості територіальної і галузевої структури господарства африканських країн	2	
22.	Спеціалізація сільського господарства країн Африки	2	
23.	Економіко-географічний профіль Нігерії	2	1
24.	Порівняння галузевої і територіальної структури господарства Єгипту й Алжиру	2	1
25.	Територіальна структура господарства ПАР	2	1
26.	Політична карта Америки	2	
27.	Територіальна структура господарства Канади	2	
28.	Територіальна структура господарства США	2	2
29.	Економічні райони Північного Сходу США	2	
30.	Економічні райони Середнього Заходу США	2	
31.	Економічні райони Півдня США	2	
32.	Економічні райони Заходу США	2	
33.	Груповий огляд країн Латинської Америки	2	2
34.	Групова характеристика країн Центральної Америки	2	
35.	Країни Вест-Індії	2	
36.	Територіальна структура господарства Куби	2	2
37.	Територіальна структура господарства Бразилії	2	
38.	Територіальна структура господарства Аргентини	2	
39.	Групова характеристика Андійських країн	2	

40.	Політична карта Австралії та Океанії	2	2
41.	Територіальна структура господарства Австралії	2	
42.	Суспільно-географічна характеристика Нової Зеландії	2	
43.	Групові характеристики країн Меланезії, Мікронезії і Полінезії	2	
	Всього у 8 семестрі	48	12
	<i>Разом</i>	94	24

Теми лабораторних занять

Виконання лабораторних робіт даною робочою програмою не передбачено.

7. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Бейдик О.О. Визначні родовища корисних копалин у таблиці Д.І. Менделєєва: світовий вимір // Вісник КНУ імені Тараса Шевченка. Географія. 2019. № 1(74). С. 13-17. https://visnyk-geo.knu.ua/?page_id=6967&lang=uk
2. Кузик С., Котик Л., Ванда І. Регіональна економічна і соціальна географія світу (розвинені країни) : навч. посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 148 с. https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/03/Regional_eko_sots_heohr_rozvyneni_krainy_2019.pdf
3. Стафійчук В.І. Рейтинг пріоритетності держав світу відповідно до національних інтересів України // Економічна та соціальна географія. 2020. Вип. 84. С. 13-22. <http://bulletin-esgeograph.org.ua/e-version/volume-84/720-stafiichuk>
4. Сюткін С.І. Регіональна економічна і соціальна географія : робочий зошит для самостійної роботи студентів. Частина 1. Європа та Азія. Суми: ФОП Цьома С.П., 2017. 48 с. <http://repository.sspu.sumy.ua/handle/123456789/1012>
5. Сюткін С.І. Регіональна економічна і соціальна географія : робочий зошит для самостійної роботи студентів. Частина 2. Африка, Америка та Австралія з Океанією. Суми: ФОП Цьома С.П., 2018. 40 с. <http://repository.sspu.sumy.ua/handle/123456789/3767>

Додаткові:

1. Гнатюк М. Енергоефективність країн Європи на сучасному етапі // Вісник КНУ імені Тараса Шевченка. Географія. 2018. № 2(71). С. 38-42. https://visnyk-geo.knu.ua/?page_id=5989&lang=uk
2. Масляк П.О. Політична географія ХХІ століття // Вісник КНУ імені Тараса Шевченка. Географія. 2018. № 3(72). С. 10-13. https://visnyk-geo.knu.ua/?page_id=6136&lang=uk
3. Масляк П.О. Кількісна оцінка суспільно-географічного положення території // Вісник КНУ імені Тараса Шевченка. Географія. 2019. № 1(74). С. 5-8. https://visnyk-geo.knu.ua/?page_id=6934&lang=uk
4. Сюткін С.І. Політична географія : навчальний посібник. Суми: ВПП «Фабрика друку», 2017. 120 с. <http://repository.sspu.sumy.ua/handle/123456789/947>
5. Сюткін С.І. Курс лекцій з географії світового господарства. Суми : СумДПУ, 2020. 142 с. <http://repository.sspu.edu.ua/handle/123456789/8880>

Інформаційні ресурси

1. Institute for Economics and Peace [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.economicsandpeace.org>
2. International Finance Corporation [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ifc.org>
3. International monetary Fund [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.imf.org>
4. North American Free Trade Agreement [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nafta-sec-alena.org>
5. Open Society Foundations [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.soros.org>
6. Organization of the Petroleum Exporting Countries [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://opec.org>
7. Paris Club [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.clubdeparis.org>
8. The Club of Rome [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.clubofrome.org>
9. United Nations [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.un.org>
10. World Bank [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.worldbank.org>

8. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

1. Мультимедійне обладнання (ноутбук, проектор).
2. Відеофільми до лекцій.
3. Презентації за темами курсу.